

Asia: VN/14432/2025

Valtioneuvoston asetus turkiseläinten hyvinvoinnista

Kohta 1

1 § Soveltamisala

-

Kohta 2

2 § Määritelmät

-

Kohta 3

3 § Turkiseläimen käsittely ja hoito

-

Kohta 4

4 § Turkiseläinten ryhmäkasvatus ja sosiaaliset suhteet

-

Kohta 5

5 § Eläimen tuotantokykyyn vaikuttaminen

-

Kohta 6

6 § Ruokinta ja juotto

-

Kohta 7

7 § Eläimen hyvinvoinnin ja pitopaikan tarkastaminen

-

Kohta 8

8 § Eläinjalostus

-

Kohta 9

9 § Turkistilan yleiset vaatimukset

-

Kohta 10

10 § Turkistilan aitaaminen ja karkuun päässeiden eläinten pyydystäminen

-

Kohta 11

11 § Eläinsuojan olosuhteet

-

Kohta 12

12 § Pitopaikan yleiset vaatimukset

-

Kohta 13

13 § Pitopaikan varusteet ja virikkeet

-

Kohta 14

14 § Voimaantulo

-

Kohta 15

15 § Siirtymäsäännökset

-

Kohta 16

Liite 1 Minkki, hilleri ja soopeli

-

Kohta 17

Liite 2 Kettu

-

Kohta 18

Liite 3 Supikoira

-

Voitte jättää lausuntonne myös tähän

Lausunto

Pirkanmaan eläinsuojeluyhdistys, PESU ry:n lausunto Valtioneuvoston asetukseen turkiseläinten hyvinvoinnista

Yleistä

Eläinten hyvinvointilaissa 8 § Eläinlajien ja eläinten pitoa koskevat rajoitukset määritelläänseuraavaa:

Tuotantoeläimenä, seura- ja harrastuseläimenä, sirkuseläimenä ja kiertävässä eläinnäyttelyssä saa pitää vain sellaisia eläimiä ja eläinlajeja, joiden pito voidaan saatavilla olevan tieteellisen tiedon ja käytännön kokemuksen perusteella järjestää niin, että:

- 1) eläimillä on mahdollisuus toteuttaa liikkumiseen, lepoon, kehon huoltoon, ravinnon etsintään ja muuhun vastaavaan toimintaan sekä sosiaalisiin suhteisiin liittyviä olennaisia käyttäytymistarpeitaan;
- 2) eläinten fysiologiset tarpeet voidaan tyydyttää;
- 3) eläimille voidaan järjestää asianmukaiset pitopaikat; ja
- 4) eläinten sairastuessa tai vahingoittuessa niille voidaan antaa asianmukaista hoitoa.

Ehdotettu turkiseläinasetus pyrkii merkittäväällä tavalla heikentämään juuri uudistetun lain pohjimmaisia periaatteita, kuten pykälää §8. Lähtökohtana kaikessa eläintuotannossa tulisi kuitenkin olla tuotantotapa, joka täyttää Suomen lain perusvaatimukset. Tämä on tärkeää paitsi eläinten, myös eläintuotannon tulevaisuuden kannalta.

EU:n alueella iso osa maista on kieltänyt turkistuotannon epäeettisenä ja kannattamattomana toimintana. Jos tuotantoa jossakin muodossa pyritään Suomessa jatkamaan, on tuotannon ehdottomana minimedellytyksenä pidettävä jo säädetyn eläinten hyvinvointilain noudattamista.

3 § Turkiseläimen käsittely ja hoito

Turkiseläimet tulee totuttaa käsittelyyn, mutta kuitenkin käsittelyssä sallittaisiinniskapihdit, jotka todistettavasti aiheuttavat eläimille kipua ja voivat myös vahingoittaa eläintä. Eläimille tällaisen tarpeettoman kivun tuottaminen ei ole nykyisen eläinten hyvinvointilain hengen mukaista, eikä eettisesti hyväksyttävää.

Niskapihtien käyttö tulisi kieltää ja edellyttää eläimen käsittelyä siten, että sille ei käsittelystä ja hoidosta aiheutu stressiä tai kipua.

4 § Turkiseläinten ryhmäkasvatus ja sosiaaliset suhteet

Sosiaalisia suhteita edellytetään mahdollistettavan asetuksessa, mutta mitään tarkempia määräyksiä tai asetuksia tälle ei ole esim. lajikohtaisesti. Asetuksessa tulisi selkeästi edellyttää lääketieteellistä perustetta eläimen eristämiseksi tai aikaisemmalle vierotukselle.

6 § Ruokinta ja juotto

Asetuksessa sallitaan supikoiran paastottaminen talviunikauden aikana. Supikoiran talviuni ei ole yhtäjaksoista, ja supikoiralle tulisikin tarjota ravintoa myös talviunijakson aikana silloin kun eläin sitä tarvitsee.

Asetus antaa mahdollisuuden poiketa jatkuvasta vedensaannista tilanteissa joissa vesi jäätyy. Eläinten hyvinvoinnin kannalta jatkuva vedensaanti tulisi ehdottomasti turvata kaikissa olosuhteissa - myös talvikaudella.

8 § Eläinjalostus

Siitoskäyttö tulisi kokonaan kieltää pelokkaan ja aggressiivisen, sekä sellaisen eläimen osalta, jolla on terveyteen ja hyvinvointiin haitallisesti vaikuttavia ominaisuuksia.

9 § Turkistilan yleiset vaatimukset

Myös sairaille tai muista eristetyille eläimille tulee tarjota näköyhteys lajitoveriin kaikissa olosuhteissa silloin, kun se on lajille tyypillinen tarve.

10 § Turkistilan aitaaminen ja karkuun päässeiden eläinten pyydystäminen

Loukutettavien eläinten loukut tulisi tarkistaa useammin kuin vain kaksi kertaa päivässä. Loukku on eläimelle stressaava tila, ja loukussa vietetty aika tulisi minimoida esim. käyttämällä lähettävää riistakameraa tai tarkastamalla loukut vähintään 4 kertaa vuorokaudessa.

12 § Pitopaikan yleiset vaatimukset

Verkkopohjaiset pitopaikat tulisi kokonaan kieltää tarhauksessa. Verkkopohjainen häkki tutkitusti aiheuttaa eläimelle anturavaurioita, eikä vastaa tarhattavien eläinten lajityypillistä tarvetta. Tarhattavien eläinten lajityypillisiin tarpeisiin kuuluvat (lajista riippuen) mm. liikkuminen, saalistaminen, kaivaminen, lepääminen (pesässä tai korkealla paikalla), sosiaalinen käyttäytyminen, tutkiminen ja leikkiminen. Verkkopohjainen häkki ei tyydytä esim. liikkumisen ja kaivamisen tarvetta. Lajityypillisten tarpeiden estäminen johtaa hyvinvointiongelmiin ja stereotyyppisen käytöksen lisääntymiseen.

13 § Pitopaikan varusteet ja virikkeet

Virikkeistämisen vaatimukset ovat puutteellisia kun huomioidaan, että eläin elää häkissä koko elämänsä. Virikkeitä tulisi olla riittävästi ja niiden pitäisi huomioida eläimen lajityypilliset tarpeet kuten saalistaminen, tutkiminen, leikkiminen, pureskelu ja kaivaminen sekä esim. minkeillä myös uiminen.

15 § Siirtymäsäännökset

Siirtymäajat ovat kokonaisuudessaan liian pitkiä - esimerkiksi jatkuvan vedensaannin turvaamisen siirtymäaika on useita vuosia, samoin kuin makuupaikat ja virikkeet. Tilakokojen osalta siirtymäaika on annettu vuoteen 2036 asti. Eläinten hyvinvoinnin näkökulmasta siirtymäaikoja tulisi tiukentaa ja edellyttää käyttöönottoa kahden vuoden kuluessa säädöksen voimaantulosta, poikkeuksena tilavaatimus jossa siirtymäaika voisi olla 4 vuotta.

Liite 1 Minkki, hilleri ja soopeli

Pitopaikan kokovaatimukset ovat liian pienet eläimelle, jonka luontainen reviiri ja liikkumisen tarve kattaa jopa 6 kilometrin alueen (esim. minkki, reviiri voi olla jopa 6 km rantaviivaa). Eläimet myös tarvitsevat useita erilaisia pintoja, piiloja, uimapaikkoja ja kiipeämisaikoja, joita ei millään tavalla voida riittävästi järjestää tilaan joka on 30 cm leveydeltään, 70 cm pituudeltaan ja vain 45 cm korkeudeltaan. Liian pieni tila stressaa eläimiä ja johtaa monenlaisiin hyvinvointiongelmiin kuten esim. lihomiseen, stereotyyppiseen käyttäytymiseen sekä stressin ja ahdistuksen kokemukseen.

Verkkopohjainen häkki aiheuttaa tutkitusti vaurioita ja haittaa eläinten jaloille. Eläimille tulisi tarjota maapohjainen häkki, joka mahdollistaa monipuolisen liikkumisen eri alustoilla. Maapohjainen häkki tulisi siivota säännöllisesti, jotta se pysyy hygieenisenä ja puhtaana.

Häkissä tulisi tarjota virikkeitä lajinmukaiseen käyttäytymiseen. Tämä tarkoittaa mahdollisuutta mm. kaivaa maata sekä uida. Häkeissä tulisi siis olla vesialue jossa eläin pääsee myös sukeltamaan.

Liite 2 Kettu

Pitopaikan kokovaatimukset ovat liian pienet eläimelle, jonka luontainen reviiri voi vaihdella muutamasta hehtaarista jopa yli tuhanteen hehtaariin. Nyt edellytetty reilun neliömetrin alue jonka korkeus on vain 70 cm ei mitenkään täytä ketun elämälle riittävää tilaa toteuttaa lajityypillistä käyttäytymistä. Liian pieni tila stressaa eläimiä ja johtaa monenlaisin hyvinvointiongelmiiin kuten esim. lihomiseen, stereotyyppiseen käyttäytymiseen sekä stressin ja ahdistuksen kokemukseen. Ketut ovat leikkisiä ja älykkäitä ja tarvitsevat useita erilaisia pintoja, luolia ja mahdollisuuden niin kaivamiseen kuin kiipeämiseenkin - yksittäinen hylly ei korvaa tätä tarvetta millän tavalla. Ketulle tulisi aina pitopaikassa tarjota luolamainen turvallinen koppi, jonne kettu voi vetäytyä suojaan.

Verkkopohjainen häkki aiheuttaa tutkitusti vaurioita ja haittaa eläinten jaloille. Eläimille tulisi tarjota maapohjainen häkki, joka mahdollistaa monipuolisen liikkumisen eri alustoilla. Maapohjainen häkki tulisi siivota säännöllisesti, jotta se pysyy hygieenisenä ja puhtaana.

Häkissä tulisi tarjota virikkeitä lajinmukaiseen käyttäytymiseen. Tämä tarkoittaa mahdollisuutta esim. saalistaa, leikkiä, muodostaa sosiaalisia suhteita ja kaivaa.

Liite 3 Supikoira

Pitopaikan kokovaatimukset ovat liian pienet eläimelle, jonka luontainen reviiri on 100-200 hehtaaria. Nyt edellytetty reilun neliömetrin alue, jonka korkeus on vain 70 cm, ei mitenkään täytä supikoiran elämälle riittävää tilaa toteuttaa lajityypillistä käyttäytymistä. Liian pieni tila stressaa eläimiä ja johtaa monenlaisin hyvinvointiongelmiiin, kuten esim. lihomiseen, stereotyyppiseen käyttäytymiseen sekä stressin ja ahdistuksen kokemukseen. Myös supikoiralle tulisi aina pitopaikassa tarjota luolamainen turvallinen koppi, jonne supikoira voi vetäytyä suojaan. Supikoiralle tulisi myös mahdollistaa talvehtimispaikka, joka on riittävän suojaista ja kuiva myös talviunen aikana.

Verkkopohjainen häkki aiheuttaa tutkitusti vaurioita ja haittaa eläinten jaloille. Eläimille tulisi tarjota maapohjainen häkki joka mahdollistaa monipuolisen liikkumisen eri alustoilla. Maapohjainen häkki tulisi siivota säännöllisesti jotta se pysyy hygieenisenä ja puhtaana.

Häkissä tulisi tarjota virikkeitä lajinmukaiseen käyttäytymiseen. Tämä tarkoittaa mahdollisuutta esim. saalistaa, leikkiä, muodostaa sosiaalisia suhteita ja kaivaa.

Hölttä Minna
Pirkanmaan eläinsuojeluyhdistys, PESU ry